

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРАЛИГИ
ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

**ЎЗЛУКСИЗ ТАЪЛИМ ТИЗИМИДА
ИННОВАЦИОН ПЕДАГОГИК ТЕХНОЛОГИЯЛАР**

МАКОЛАЛАР ТЎПЛАМИ

Тошкент шаҳри
“Rixosulm press” нашриёти
2010 - йил

элементлари орасидagi узвийлик принципларига асосланиб, таълимни ташкил этиш асосида кўйилган мақсад ва ундан қўйилаётган надижага босқичма-босқич эришишни кафолатлайди.

Таълим жараёнини лойиҳалаштириш таълимий тайёрларнинг теxнологик ва якуний босқичлардан иборат.

Таълимий тайёрларни босқич ўқувчиларни мавзуда белгиланган таълим мақсадлари билан таништириш жараёнидан иборат бўлиб, бунга ўқувчиларнинг ўқув режалари, дасгурлар, адабиётлари, мустанак ишларини ташкил этиш турлари қиради.

Технологик босқич моҳияти мавзуда белгиланган таълим мақсадларини кўзланган натижа билан боғлаш орқали тўла тушуиниш жараёнидан иборат:

1. Мавзудаги ҳар бир асосий саволни алоҳида ўрганиш.

2. Ҳар бир асосий саволни ўрганиш учун 15-20 минутдан ортик вақт сарфламаслик.

3. Ҳар бир асосий саволда таълим мақсадларининг ақс этишини таъминлаш.

4. Ҳар бир асосий саволдаги назарий материал моҳиятини тўла очини мақсадда уни 4 даража-репродуктив, алгоритмик, эвристик, ижодий даражадаги назорат топшириқларини ифодалаш.

5. Асосий саволлардаги назарий материални баён қилишда ўқув ўқув материални мавзудан аввал ўқувчиларнинг ҳамкорликда ўрганишларида асосланиш.

6. Ҳар бир асосий саволда белгиланган мақсадларни кўзланган натижалар билан боғлаш ва уларни ўУМга асосланиб ўзлаштирилишига эришиш.

7. Мавзуда жараёнида назорат топшириқларининг ўзлаштирилишига асосланиб, кичик гуруҳлар фаолиятини қайд қилиш ва индиивдуал ишлаш учун йўриқномалар бериш.

8. Мавзудавқунида беришган назарий билимларни мустахкамлашга хизмат қилувчи қўшимча саволлар ёрдамида ўқувчиларнинг билиминини синаб кўриш ва керакли таъсиллар бериш.

Якуний босқич - ўқувчиларнинг билиминини таълим мақсадларида эриштирилган даражасини ўзлари синиб жараёни.

1. Ўқувчиларнинг фаолларни ўзлаштириш мезони бўлган рейтинг ишланмаларига асосланиб, кичик гуруҳларда ҳар бир ўқувчиларнинг

индиивдуал фаолиятларини ўзлари баҳолашлари.

2. Белгиланган муддатда 1- ва 2-тур назорат ишларини ўтказиш ва ўқувчиларга қайта ишлаш имконини яратиш.

3. 2 тур назоратдан сўнг ўқувчиларга ўқув масалаҳатлари таъкид қилиш.

4. Синфдаги ҳар бир кичик гуруҳ фаолиятини тахлил этиш, баҳолаш ва чора-тадбирлар белгилаш.

5. Ўқувчиларнинг жамoa бўлиб ҳамкорликда таълим олишларини тахлил қилиш.

6. Ҳар бир ирим ўқув йилида ўУМдаги саволлар мажмуаси асосида белгиланган муддатда назорат ишлари ўтказиш ва қайта ишлаш имкониятини яратиш.

7. Якуний баҳолашдан сўнг суат ўзлаштирувчи ўқувчилар билан алоҳида машгулотлар ўтказиш чора-тадбирларни белгилаш ва натижаларни ота-оналарга билдириш.

8. Ўқувчиларнинг ҳамкорликда таълим олишларини тахлил этиш, яқун ясап ва баҳолаш.

Таълим жараёндларини комплекс лойиҳалашда таълимдаги маъсул ижрочи ўқувчилар, уларнинг ваифадлари, топшириқни бажариш муддати, таълим жараёндларини баҳолаш натижалари ва кўрилган чора-тадбирлар кўрсатилади.

БОШLANТИЧ СИНОФ ЎҚУВЧИЛАРИДА ЭКОЛОГИК ФИҚРЛАШНИ РИВОЖLANТИРИШ Н.Ж.Исқулова, ЎМКХТТКМО ва УКТИ

Бошлангич синф ўқувчиларида экологик фикрлаш тахлил қилиш, таххослаш, синтез қилиш, абстракклаш, умумлаштириш ва ҳулоса қилиш сингари ҳаёлий операциялар ёрдамида амалга оширилади. Ҳулоса қилишда ниманидир тасдиқлаш ёки ниманидир инкор этиш орқали ҳукм чиқариш воситасида рўёбга чиқарилади.

Фикрлаш назарий ва тажрибавий турларга бўлинб, тажрибавий фикрлаш бевосита қабул қилишга, ҳиссий образлар ва тасаввурларга таъинб, улар четарисидан чиқмайди. Умумий тасаввурлар босқичи ҳамда тажрибавий тушуинчалар ҳосил бўлишини аниқлаш билан якунланади.